

TÜRKİYE
İNSAN HAKLARI
VE EŞİTLİK KURUMU

SİLİVRİ 1 NOLU L TİPİ KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU ZİYARETİ RAPORU

Rapor No:
2022/15

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulunun 07.04.2022 tarih ve 2022/215 sayılı kararında oy birliği ile kabul edilmiştir.

KISALTMALAR	iii
1. GİRİŞ	1
1.1. Ziyaret Yöntemi.....	2
2. GENEL BİLGİLER.....	3
2.1. Kurum Hakkında Genel Bilgiler.....	3
2.2. Kurum Personeli	3
2.3. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılanlar	4
3. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER.....	4
3.1. Fiziksel Koşullar.....	4
3.2. Yönetim ve Personel.....	6
3.3. Disiplin ve Şikâyet Prosedürleri	7
3.4. Beslenme	8
3.5. Sağlık	8
3.6. Psiko-Sosyal Servis Hizmetleri	11
3.7. Eğitsel, Sosyal, Kültürel, Mesleki ve Sportif Faaliyetler	12
3.8. Dış Dünya İle Etkileşim	13
4. TAVSİYELER	14
4.1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler	14
4.2. Adalet Bakanlığına Yönelik Tavsiyeler	16

KISALTMALAR

CAT	: Birleşmiş Milletler İşkence ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Sözleşme
CETAS	: Cezaevi Reçete Takip Sistemi
COVID-19	: Yeni Korona Virüs Hastalığı
OPCAT	: İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol
PCR	: Polymerase Chain Reaction (Polimeraz Zincir Reaksiyonu)
SEGBİS	: Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
TİHEK	: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
UÖM	: Ulusal Önleme Mekanizması
UYAP	: Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi
Kurum	: Silivri 1 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu

1. GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK), 6701 sayılı Kanun ile insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.
2. Türkiye, 14.09.2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'ne Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT) imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından da bağlayıcılık kazanan OPCAT; taraf devletlerin, protokol kapsamında yetkilendirilmiş ulusal ve uluslararası mekanizmalar tarafından *işkence ve diğer zalimane, insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele ya da cezayı önlemek için* kişilerin özgürlüğünden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaret yapılmasına izin verdiği bir sistem kurmaktadır.¹
3. 6701 sayılı Kanun'un 9/1-ı bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması (UÖM) olarak görev yapmak Kurumun görevleri arasında yer almaktadır. Kanun'un 2/1-k bendine göre UÖM: "*İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi*" ifade etmektedir.
4. 6701 sayılı Kanun'un 9/1-j bendinde, Kurumun özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek görevini haiz olduğu ifade edilmiştir. Bu bağlamda ceza infaz kurumlarına ziyaret gerçekleştirmek TİHEK'in görev ve yetki alanına girmektedir.
5. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 8'inci maddesi uyarınca: "Kapalı ceza infaz kurumları, iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan, firara karşı teknik, mekanik, elektronik veya fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasın olanaklı bulunduğu, yeterli düzeyde güvenlik sağlanmış ve hükümlünün gereksinimine göre bireysel, grup hâlinde veya toplu olarak iyileştirme yöntemlerinin uygulanabileceği tesislerdir."

---

¹ OPCAT, m. 2, m.3 ve 4.

6. Yukarıda anılan çerçevede, Silivri 1 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna 01.12.2021 tarihinde bir ziyaret gerçekleştirilmiş olup ziyaret heyetinde ... yer almıştır. Ziyaret, COVID-19 pandemisi sebebiyle “zarar vermeme ilkesi” gözetilerek, temizlik-maske-mesafe kurallarına riayet edilerek gerçekleştirilmiştir.
7. Bu rapor, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulunun 09.02.2021 tarihli ve 147 sayılı toplantısında alınan karar ile 29.11.2021 tarihli ve 5686 sayılı Başkanlık Oluru uyarınca Silivri 1 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna² 01.12.2021 tarihinde gerçekleştirilen ziyaret neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini içermektedir.

1.1. Ziyaret Yöntemi

8. Silivri 1 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna, heyet üyelerinin ateş ölçümü ve üst aramasının yapılmasının ardından giriş yapılmıştır. Ziyaret İdare ile yapılan görüşmeyle başlamıştır. Görüşmede; TİHEK Heyeti tarafından, ulusal önleme mekanizması, ziyaretin amacı ve yöntemine ilişkin bilgiler verilmiştir. İdareden Kurum hakkında güncel bilgiler, kurumun mevcut durum ve kapasitesi, mahpusların³ sayısı ve sınıflandırmalarına ilişkin bilgiler alınmıştır.
9. İdare ile yapılan görüşmenin ardından ziyaret heyeti koğuşların bulunduğu alan ve eklentilerde incelemelerde bulunmuştur. İncelemeler sırasında sağlık servisi, kütüphane, atölyeler, süngerli oda, kamera odası, çamaşırhane, kantin, açık ve kapalı görüş alanları, avukat görüşme alanı, açık ve kapalı spor salonları ziyaret edilmiştir.
10. Buradaki incelemelerin ardından İdareden temin edilen, mahpusların yerleşim planına ilişkin alınan belge üzerinden, İdarenin dahli olmadan seçilen mahpuslar ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Mahpuslar ile yapılan görüşmeler COVID-19 pandemisi nedeniyle koğuşlar yerine avukat görüşme odalarında gerçekleştirilmiştir. Heyet üyeleri tarafından görüşme gerçekleştirilen mahpuslara; TİHEK hakkında genel bilgi, ziyaretin amacı ve kapsamı aktarılmış; isimlerinin heyet tarafından gelişigüzel seçildiği bilgisi kendilerine verilmiş ve gizliliğe riayet edilerek rapor hazırlanacağı hususu aktarılmıştır. Görüşmeler sırasında infaz koruma memurları ile diğer idari personel odalarda bulunmamıştır.

---

² Bundan sonra kısaca Kurum olarak ifade edilecektir.

³ Bu raporda kullanılan “mahpus” sözcüğü, ceza infaz kurumlarında özgürlüğünden mahrum bırakılan tutuklu, hükümlü ve hüküm özlüleri ifade etmektedir.

11. Ziyaret sonrası İdare ile son bir toplantı yapılmış; ilk tespit ve gözlemler, acil olduğu değerlendirilen hususlar paylaşılmış; ziyaret sonrası hazırlanacak raporun İdare ve ilgili kurumlarla paylaşarak tavsiyelerin takip edileceği ve takip ziyareti de yapılabileceği bilgisi verilmiş; ilgili bilgi ve belgeler alınarak ziyaret sonlandırılmıştır.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Kurum Hakkında Genel Bilgiler

12. İstanbul'un Silivri ilçesinde Silivri Ceza İnfaz Kurumları Kampüsü içerisinde yer alan Silivri 1 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu 2011 yılında faaliyete geçmiştir.
13. Kurumda, 61 adet çoklu koğuş, 35 adet tekli koğuş, 4 adet 3 kişilik koğuş bulunmaktadır. Çoklu koğuşlar 46 kişi kapasiteli olup 208.93 m², tekli koğuşlar ise 12.14 m² dir.
14. Kurumda 2 adet süngerli oda bulunmaktadır.
15. Kurumda; 1 adet kapalı spor salonu, 1 açık spor salonu, 6 adet derslik, 46 adet kapalı görüş odası, 4 adet açık görüş salonu, 9 adet aile görüşme odası, 14 adet avukat görüşme odası, 1 adet manevi rehberlik odası, 4 adet ziyaretçi odası, kütüphane, personel yemekhanesi, terzihane, revir, berberhane, merkez kontrol odası ve kantin bulunmaktadır.
16. Kurumda tekstil ve deri (cüzdan) olmak üzere 2 adet iş yurdu atölyesi bulunmakta olup, atölyelerde toplam 107 kişi çalışmaktadır.
17. Kurumda 5 adet aktif SEGBİS odası bulunmaktadır. SEGBİS odalarında kamera olmadığı görülmüştür.
18. Kurumda toplamda 356 adet kamera olup kameralar 7/24 esasına göre kayıt yapmaktadır.

2.2. Kurum Personeli

19. Silivri 1 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda; 1 kurum müdürü, 2 kurum ikinci müdürü, 3 idare memuru, 2 öğretmen, 2 psikolog, 1 sayman, 1 memur, 1 hizmetli, 1 bilgisayar işletmeni, 9 cezaevi katibi, 2 sağlık memuru, 4 teknisyen, 1 sosyal çalışma uzmanı, 7 infaz ve koruma baş memuru, 218 infaz ve koruma memuru, 1 hemşire, 1 ebe ve 1 doktor olmak üzere toplam 258 personel görev yapmaktadır.
20. Kurum kayıtlarında söz konusu personelin; 4'ünün yüksek lisans, 121'inin lisans, 55'inin ön lisans, 76'sının lise ve dengi okul mezunu olduğu yer almaktadır.

21. Sağlık servisinde 1 doktor, 1 ebe, 1 hemşire ve 2 sağlık memuru tam zamanlı görev yapmaktadır.

2.3. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılanlar

22. Silivri 1 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunun kapasitesi 2796 kişidir. Ziyaret tarihinde Kurumda 1657'i hükümlü, 388'i tutuklu olmak üzere toplam 2045 mahpus bulunmaktadır.

23. Kurumda fiziksel engeli bulunan 2 engelli mahpus bulunmaktadır.

24. Kurumda çocuk, kadın ve yabancı uyruklu mahpus bulunmamaktadır.

3. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

3.1. Fiziksel Koşullar

32. Kurumun ısıtılması, Silivri Ceza İnfaz Kurumları Kampüsü ortak ısı merkezi aracılığıyla doğalgazla sağlanmaktadır. Ziyaret sırasında Kurumdaki kalorifer sisteminin çalışmadığı gözlemlenmiş, İdarece, kalorifer ana hattında bir patlama meydana geldiği, kaloriferlerin mücbir sebeple çalışmadığı, arıza giderme çalışmalarının devam ettiği ve sorunun en kısa sürede çözüleceği beyan edilmiştir. Heyetimizce yapılan çevre keşfinde teknik ekipler tarafından arıza giderme çalışmalarının devam ettirildiği gözlenmiştir. Mahpuslarla yapılan görüşmelerde, kaloriferlerin birkaç gündür çalışmadığı, soruna ilişkin olarak İdarenin önceden duyuru yapmak suretiyle kesinti zamanı ve süresine ilişkin kendilerine bilgi verdiği ifade edilmiştir. İdarece, 05.01.2021 tarihi itibarıyla kalorifer sistemindeki arızanın giderilerek Kurumun ısınma ihtiyacının karşılanmaya başlandığı ifade edilmiştir.

33. Kurumda yangın söndürme sistemi bulunduğu bilgisi alınmış; ayrıca her koridorda yangın dolapları ve söndürme tüpleri olduğu görülmüştür.

34. Ziyaretçi odalarının 2 tanesinin kadın ziyaretçilere, 2 tanesinin de erkek ziyaretçilere tahsis edildiği; odalarda arama önlüğü ve askılık olduğu ayrıca girişte, engelli ziyaretçiler için tekerlekli sandalye bulundurduğu görülmüştür.

35. İdare, havalandırma alanlarının sabah saat 08:00'den önce açıldığını ve hava kararmadan 15 dakika önce kapatıldığını, kapıların açılıp kapatılma saatlerinin sayım saatlerine ve mevsim şartlarına göre düzenlendiğini aktarmıştır. Görüşme yapılan mahpuslar, havalandırma

alanlarının saat 07.30'da açıldığını ve akşam saat 18:30 -19:00 gibi kapandığını beyan etmiştir.

36. İdare, her mahpus için günlük 50 litre sıcak su, 200 litre soğuk su olmak üzere toplamda 250 litre suyun koğuş güncel sayıları dikkate alınarak koğuş otomatlarına aktarıldığını ve mahpuslara 7/24 soğuk ve sıcak su olanağı sağlandığı bilgisini vermiştir. İdare, 01.12.2021 tarihinde Kurumdaki sıcak-soğuk su ve sirkülasyon hattının değişim işlemlerine başlanıldığını, boru değişim çalışmaları sırasında bazı koğuşlara su verilemediğini ancak çalışmaların 06.12.2021 tarihinde tamamlandığını ve koğuşlara sıcak ve soğuk suyun yeniden sağlandığını ifade etmiştir. Mahpuslarla yapılan görüşmede, tesisat yenileme çalışmalarından dolayı sıcak suya erişimlerinin olmadığı ve Kurumda ara ara su kesintilerinin yaşandığı şikâyeti alınmıştır. Ziyaret heyetince, Kurumdaki inceleme sırasında Kurum su borularında yenileme çalışmaları yapıldığı gözlemlenmiştir.
37. Koğuşların temizliğinin, İdare tarafından haftanın belirli günlerinde mahpuslara ücretsiz olarak dağıtılan çamaşır suyu ve deterjanla, mahpuslar tarafından gerçekleştirildiği anlaşılmıştır. İdare, koğuş temizliği yapamayacak durumda olan mahpusların koğuşlarının memur nezaretinde kurum içi hizmetlerde çalıştırılan mahpuslar tarafından belirli aralıklarla yapıldığı bilgisini vermiştir.
38. Ziyaretçi ve avukat yönlendirme koridorlarında pandemi önlemleri kapsamında el dezenfektanları olduğu görülmüştür.
39. Kapalı spor salonunda basketbol, voleybol, masa tenisi, ayak tenisi, badminton gibi branşlar için gerekli ekipman olduğu görülmüştür.
40. Koğuşlarda kamera bulunmakla birlikte, kameralar ortak yaşam alanını ve havalandırma avlusunu gösterecek şekilde konumlandırılmıştır. Banyo, tuvalet ve yatakhane bölümlerinde ise kamera bulunmamaktadır. Yapılan incelemede kameralarda kör noktalar olduğu (avlu, ortak yaşam alanı ve koridorlarda) kapalı spor salonu ve iş yurdu atölyelerinde kamera olmadığı, kamera kayıtlarının geriye dönük 3 ay izlenebildiği tespit edilmiştir.
41. Süngerli odalarda havalandırma ve yapay aydınlatma imkânı mevcuttur. Odalarda kamera olduğu ve oda kayıt defterinin düzenli olarak tutulduğu görülmüştür. Odalardan birinin tavanından odanın içerisine su damladığı ve odada rutubete bağlı ağır bir koku olduğu gözlemlenmiştir. İdare, yumuşak odaların oldukça nadir kullanıldığını, rutubetli odanın ise kullanılmadığını ancak çatıda gerekli tadilatın yapılacağını ifade etmiştir.
42. Ziyaret heyeti tarafından iş yurdu atölyelerinde yapılan incelemede, atölyelerde ilk yardım çantası bulunduğu, güvenlik uyarısı içeren yazıların duvarlarda asılı olduğu görülmüş ve

- ayrıca mahpusların iş güvenliği kursu aldığı tespit edilmiştir. Yapılan görüşmede, mahpuslar haftada 5 gün çalıştıklarını ve günlük çalışma saatlerinin 6 saat olduğunu beyan etmişlerdir.
43. İdareden, her mahpusa 1 adet metal giysi dolabı ve 1 adet battaniye verildiği; talep edilmesi halinde mevsim şartları da göz önünde bulundurularak mahpuslara ek battaniye sağlandığı bilgisi alınmıştır. Görüşme yapılan mahpuslarca; her mahpusun yatak, yastık, nevresim, battaniye ve dolabının olduğu, ayrıca kurum kantininden battaniye temin edilebildikleri, ancak kantinde satılan battaniyelerin pike şeklinde olduğu için soğuk havalarda yeterince ısınamadıkları ifade edilmiştir.
44. Kurum çamaşırhanesinde çalışan vaziyette 12 adet çamaşır makinesi ile 18 adet kurutma makinesinin mevcut olduğu, bir file çamaşırın 8 Türk Lirası karşılığında yıkandığı, her mahpusun çamaşırlarının ayrı yıkandığı, mahpusların talebinin olması durumunda haftada bir çamaşırlarını ayrıca yıkatabildikleri, mahpuslara ait nevresim ve battaniyelerin 15 günde bir yıkanıp aynı gün içerisinde kurutma makinesinde kurutularak kendilerine teslim edildiği bilgisi alınmıştır.
45. Kurumdaki terzi işlemlerinin çamaşır yıkama/kurutma atölyesinde yapıldığı gözlenmiş, ziyaret heyetince, terzi fiyat listesi incelemiş ve fiyatların piyasa fiyatlarına oranla oldukça düşük olduğu değerlendirilmiştir.
46. Çoklu koşulların her birinde 2 adet tuvalet, 2 adet banyo; tekli koşullarda ise 1 adet tuvalet ve 1 adet banyo bulunduğu görülmüştür.
47. İdare, kantinde satılan ürünlerin listelerini ve satış fiyatlarını güncel olarak mahpusların bulunduğu oda ve koşullara dağıttığı bilgisini vermiştir. Ziyaret heyetinin kantinde yaptığı incelemede, kantin fiyatlarının piyasa şartlarına göre makul olduğu değerlendirilmiş, temel ihtiyaç maddelerinin yanı sıra haftada bir defa taze meyve ve sebze satışının da yapıldığı gözlemlenmiştir.

3.2. Yönetim ve Personel

48. İdarece; Kuruma hükmü kesinleşerek, tutuklanarak veya başka ceza infaz kurumlarından nakil yoluyla gelen mahpusların mahkûm kabul kısmından girişlerinin yapıldığı; mahpusların kuruma girişleri esnasında şüphe uyandırması veya istihbarat alınması durumlarında detaylı aramaya tabi tutuldukları; detaylı aramanın da kimsenin görmediği, elle temasın olmadığı, mümkün olduğunca en kısa sürede, bu iş için ayrılan bölmede tek kullanımlık önlük verilerek yapıldığı, arama sırasında aramanın gerekliliğini ortaya koyan tutanak tanzim edildiği, şüphe durumu olmaması halinde ise kişinin sadece üst ve eşyalarının el yordamı ve el dedektörü ile

arandığı beyan edilmiş, aramaların mevzuat hükümlerine uygun bir şekilde yapıldığı, Kurumda çıplak arama uygulaması olmadığı gibi bu konuda mahpuslar tarafından yapılmış herhangi bir şikâyetin de olmadığı anlaşılmıştır.

49. Ziyaret heyeti tarafından yapılan incelemede Kurumda 2 adet mahpus arama odasının olduğu, odalarda tek kullanımlık arama önlüklerinin yer aldığı görülmüştür.
50. İdarece, mahpusların Kuruma ilk girişlerinde geçici karantina koğuşlarına yerleştirildikleri, burada 15 günlük karantina sürecini tamamladıktan sonra; idare ve gözlem kurulunun dosya üzerinde yaptığı incelemeden sonra gözlem ve sınıflandırma yapılarak, mahpusun suç tipine uygun koğuşa veya odaya yerleştirildiği bilgisi alınmıştır.
51. Her koğuştan rastgele seçilerek tek tek görüşme gerçekleştirilen mahpusların, genel olarak infaz koruma memurlarının kendilerine yönelik davranışlarından memnun oldukları, infaz koruma memurlarının sorunlarını çözmekte kendilerine ziyadesi ile yardımcı oldukları gözlenmiştir.
52. İdareden, Kurumda görevli personele yönelik olarak meslek içi eğitimlerinin yanı sıra işaret dili eğitimi, fotoğrafçılık eğitimi, itfaiye eğitimi ve hijyen eğitimi düzenlendiği ancak personelin insan hakları, işkence ve kötü muamele yasağı eğitimi almadığı bilgisi alınmıştır.

3.3. Disiplin ve Şikâyet Prosedürleri

53. Kurum İdarecilerinin beyan ve Kurum işleyişinden; Kurum içi dilekçelerin, sabah sayımında dilekçe kontrolü yapan görevliler tarafından günlük olarak alındığı, dilekçenin konusu ve mahiyeti açısından tasnif edilerek ilgili birimlere havale edildiği anlaşılmış, mahpuslarla yapılan görüşmelerde, dilekçelerin sabah sayımı sırasında görevliler tarafından toplanıp sıraya konduğu ancak dilekçelerine herhangi bir dilekçe numarası verilmediği için dilekçelerinin işleme alınıp alınmadığından emin olamadıkları, ayrıca yazdıkları dilekçelerin büyük bir bölümüne İdarenin cevap vermediği şikâyeti alınmıştır. Ziyaret heyeti tarafından söz konusu iddia Kurum idaresine iletilmiş olup İdarece, yazılan dilekçelerin hepsinin işleme alındığı ancak buna ilişkin herhangi bir kayıt tutulmadığı beyan edilmiştir.
54. İdarece, Kurumda meydana gelen ve yaralamaya sebebiyet veren olaylarda mahpuslara yönelik idari soruşturma başlatıldığı, konuyla ilgili ayrıca adli makamlara müracaat edilerek hukuki süreçlerin başlatıldığı, Kurumda aylık ortalama 10-15 adli vakanın yaşandığı, kurumda son bir yıl içerisinde 2 mahpusun kötü muamele iddiasıyla şikâyette bulunduğu, şikâyet ile alakalı olarak Adalet Bakanlığı tarafından idari soruşturma başlatıldığı, ayrıca söz

konusu vakalar hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulduğu beyan edilmiştir. Söz konusu şikâyetlerin sonuçlarına ilişkin ziyaret Heyetinin yaptığı incelemede, bir şikâyetle ilgili soruşturmanın halen devam ettiği; diğer şikâyetle ilgili ise adli ve idari soruşturmaların tamamlandığı; adli yönden yapılan soruşturmada kovuşturmaya yer olmadığı kararı verildiği, idari yönden yapılan soruşturmada ise disiplin cezası verilmesine yer olmadığı kararı verildiği anlaşılmıştır.

55. Kurumda son 1 yıl içerisinde 362 mahpus için disiplin soruşturması yürütüldüğü ve yürütülen soruşturmalar sonucunda 266 mahpusa yönelik disiplin cezası uygulandığı bilgisi alınmıştır.

3.4. Beslenme

56. İdarece, mahpusların içme suyu ihtiyacının Silivri Açık Ceza İnfaz Kurumunun su depolarından karşılandığı, yemeklerin günlük iaşe bedeli kapsamında verildiği, yemeklerin Silivri Açık Ceza İnfaz Kurumundan getirildiği, yemeklerin miktar ve çeşitliliğine önem verildiği, yemeklerin bir kişinin günlük olarak alması gereken kalori ihtiyacı gözetilerek hazırlandığı belirtmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar genel olarak yemeklerden memnun oldukları ancak yemek saatlerinin değişiklik gösterdiği, bazı zamanlar iki öğün arasında uzun zaman dilimleri olduğu şikâyeti alınmıştır. Ziyaret heyetimizce, inceleme sırasında öğle yemeği kurum personeliyle birlikte yenilmiş, yemeklerin lezzeti, kalitesi ve doyuruculuğunun yeterli olduğu heyetimiz tarafından değerlendirilmiştir.

57. İdare, özel beslenme ihtiyacı olan (alerji, şeker hastalığı, tansiyon hastalığı vb durumlar) mahpuslar için durumlarına uygun yemekler hazırlandığı bilgisini vermiştir. Görüşme yapılan bir mahpus vejetaryen olduğunu, kendisine yönelik vejetaryen yemek menüsü çıkarıldığını, özel beslenme ihtiyacı olan diğer mahpuslara yönelik taleplerine uygun diyet yemekleri hazırlandığını belirtmiştir.

3.5. Sağlık

58. Kurumun revir biriminde mesai saatlerinde görevli 1 doktor, 1 hemşire, 2 sağlık personeli ve 1 ebe görev yapmaktadır. İdare sağlık personelinin 24 saat esasına göre görev yaptığı, sağlık personelinin 4 vardiya şeklinde çalıştığı, haftada iki gece sağlık servisinde herhangi bir sağlık personelinin olmadığı anlaşılmıştır. Yapılan evrak incelemesinde Kurum İdaresinin, 08.04.2021 tarihinde Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığına hitaben bir resmi yazı yazdığı ve

Kurumda istihdam edilmek üzere 3 sağlık memuru talebinde bulunulduğu; talep üzerine 07.05.2021 tarihinde bir sağlık memurunun goevlendirildiği tespit edilmiştir.

59. Doktor ve mahpuslarla yapılan goşuşmelerde Kurumda uyuz salgını olduğu ve bircoğ koğuşta uyuz hastalığına yakalanan mahpusların bulunduğu anlaşılmıştır. İdarece, uyuz hastalığıyla ilgili mahpusların bilgilendirildiği, kendilerine ilao tedarik edildiği, hastalığın goşuşlduğu koğuşlardaki nevresim ve oamaşırların ucretsiz olarak yıkandığı beyan edilmiştir. Kendileri ile goşuşme yapılan mahpuslardan, oamaşırlarının yıkandığı ancak oamaşırların kurutulmadan ıslak bir şekilde kendilerine verildiği şikayeti alınmıştır. Mahpusların şikayeti ziyaret heyeti tarafından İdareye iletilmiş; İdarece, konunun takipçisi olacakları ve mağduriyetlerin giderileceği ifade edilmiştir.
60. Kurumda diş doktoru bulunmamaktadır. Goşuşme yapılan mahpuslardan; diş tedavisinde sorunlar yaşadıkları, talep etmelerine rağmen uzun suredir muayene olamadıkları şikayeti alınmış, kendisi ile goşuşuşen mahpuslardan bir tanesi 1 yıla yakın bir suredir diş ağrısı oektiğini ve defalarca dilekoe yazmasına rağmen muayene olamadığını ifade etmiştir. İdarece, Kurumda oalışan diş doktorunun tayininin oıktığı, yerine yeni atanmanın yapılmadığı ancak Ceza ve Tevkifevleri Genel Mudduşluğu tarafından geoici goevlendirmeye yeni bir diş doktorunun Kurumda oalışmaya başlayacağı beyan edilmiş; Malatya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda goevli bir diş doktorunun Ceza ve Tevkifevleri Genel Mudduşluğu tarafından 6 aylığına Silivri 1 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda geoici olarak goevlendirildiği anlaşılmıştır.
61. Ziyaret heyeti tarafından sağlık servisinde yapılan incelemede, serviste acil bir muddahale ioin gerekli teohezatin mevcut olduğu, ancak suların akmadığı goşuşlmuş, Kurum yetkililerince suların 01.12.2021 tarihinde Kurumdaki sıcak-soğuk su ve sirkulasyon hattının değişim işlemlerine başlanılması, Kurum iio tesisatının değişim oalışmaları sebebiyle sağlık servisine geoici olarak su verilemediği, ancak oalışmaların 06.12.2021 tarihinde tamamlandığı, servisteki su kesintisi sorununun giderildiği beyan edilmiştir.
62. Kuruma giriş yapan mahpusların 3 gun iioerisinde sağlık muayenelerinin yapılarak muayene formlarının oluşturulduğu, revirde muayene olmak isteyen mahpusların dilekoe ile talep etmeleri durumunda muayenelerinin yapıldığı, durumu acil olan mahpusların ise dilekoe yazmaksızın muayene edildiği bilgisi alınmıştır. İdarece, Kurum Doktoru tarafından hastaneye sevki uygun goşuşen mahpusların Silivri Ceza İnfaz Kurumu Devlet Hastanesine sevklerinin yapıldığı, burada yapılan muayenenin ardından doktorun gerek goşmesi durumunda mahpusun eğitim ve araştırma hastanesine sevk edildiği belirtilmiş, ancak

görüşme gerçekleştirilen bazı mahpuslar, muayene talepli dilekçelerinin işleme alınmadığı, uzun süredir dilekçe yazmalarına rağmen doktora muayene olamadıkları şikâyetinde bulunmuşlardır. Doktor ve sağlık personelleriyle yapılan görüşmede, muayene talebi olan mahpusların dilekçelerinin her gün düzenli olarak kendilerine teslim edildiği ancak zaman zaman yaşanan yoğunluk sebebiyle bütün taleplerin karşılanamadığı, bu sebeple hasta mahpusların aciliyet durumuna göre muayene edildikleri; dilekçelerin kayıt altına alındığı elektronik bir sistem olmadığı için gelen dilekçelerin günlük olarak fiziki bir şekilde arşivlendiği beyan edilmiştir. Ziyaret heyetinin sağlık servisinde yaptığı incelemede, dilekçelerin günlük olarak sıraya konduğu ancak muayene yapıldıktan sonra arşive kaldırılmadığı görülmüştür.

63. İdareden, kronik hastalığı bulunan mahpusların kontrollerinin düzenli olarak yapıldığı, sevklerinin gecikmeksizin gerçekleştiği; mahpusların kullanmaları gereken ilaçları aile hekimi ve uzman hekim tarafından reçete edildiği ve ilaçların kurum personeli tarafından eczanelerden temin edildiği bilgisi alınmıştır.
64. İdare, reçete edilen normal ilaçların eczanelerden temin edilerek mahpuslara tesliminin yapıldığını ancak mahpuslara bırakılması sakıncalı olan ilaçların ise sağlık personeli nezaretinde kullanıldığını bilgisini vermiştir. Görüşme yapılan bazı mahpuslar reçete edilen ilaçların temininde aksamalar yaşandığı ve ilaçların geç temin edildiği şikâyetinde bulunmuşlardır. Kurum doktoruyla yapılan görüşmede, ilaçların vaktinde temin edilmesinde problem yaşandığını, CETAS sisteminde bir eczane için belirlenen kotanın 10 bin TL'den 4 bin TL'ye düşürülmesi ile birlikte kota üstünde kalan tutara ait reçetelerin iade edildiği, bir sonraki sipariş için kota dolması beklenirken gecikmeler yaşanabildiği belirtilerek, kotanın yeniden 10 bin TL'ye çekilmesinin faydalı olacağı ifade edilmiştir. Ziyaret Heyetinin yaptığı araştırmada, eczanelerin eşit kazanç sağlaması amacıyla Türk Eczacılar Birliği ile Adalet Bakanlığı arasında bir protokol imzalandığı, protokol gereğince tüm ülke genelinde yürürlüğe konulan fiyat limiti uygulaması ile her bir eczaneden tedarik edilecek ilaçlar için her yıl bir fiyat limiti konulduğu, bu limitin reçetelerin yazıldığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü taşra teşkilatı tarafından 1 yıllık dönem dikkate alınarak belirlendiği, reçete edilen ilaçların toplam tutarının belirlenen limiti aşması halinde eczane sırasının değiştirildiği, belirlenen limitin düşük olması durumunda eczane sırasının kısa süreler içerisinde değiştiği ve bunun da ilaç temininde aksaklıklara neden olabileceği anlaşılmıştır.
65. İdareden, pandemi tedbirleri kapsamında Kurumdaki araç-gereçlerin, koğuşların, koridorların, yemekhanenin, mahkum kabul biriminin, ziyaretçi mahallerinin, çalışma

salonlarının, dersliklerin, tuvalet ve banyoların, telefon kulübelerinin, telefon ahizelerinin ve diğer bütün alanlarının belli aralıklarla dezenfekte edildiği, kapalı ortamların sık sık havalandırıldığı, koridorlara sıvı dezenfektan yerleştirildiği, mahkum kabul bölümüne, ziyaret ve personel girişlerine dijital ateş ölçüm cihazları konulduğu, Kuruma giriş yapan herkesin vücut ısısının düzenli olarak ölçüldüğü, tüm koğuşlarda çamaşır suyu ve kişisel temizlik için sıvı sabun dağıtıldığı, temizlik ve hijyen malzemesi eksikliği yaşanmaması için gerekli tedbirler alındığı bilgisi alınmıştır.

66. Kurum İdaresi, ziyaret tarihi itibariyle Kurumda 3 pozitif COVID-19 vakası olduğunu, pandeminin başlangıcından bu yana Kurumda COVID-19 pandemisine bağlı ölüm yaşanmadığını ifade etmiştir. İdare ayrıca 1994 mahpusun birinci doz, 1876 mahpusun ise ikinci doz aşılarını olduğunu, 40 mahpusun ise aşı olmayı reddettiği bilgisini paylaşmıştır.
67. Ziyaret esnasında, pandemi ile ilgili farkındalığın artırılması kapsamında Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan Covid-19 broşürünün çoğaltılarak personele ve mahpuslara dağıtıldığı ve ayrıca broşürlerin mahpusların görebileceği birçok yere asıldığı gözlemlenmiştir.
68. Kuruma yeni getirilen ya da sevkle gelen mahpuslar ile mahkeme veya hastane gibi nedenlerle Kurumdan çıkış yapıp ardından Kuruma giriş yapan mahpuslar pandemi önlemleri kapsamında 15 gün izolasyona tabi tutulmaktadır. İdare, Kurum personelinin pandeminin başından 15.11.2021 tarihine kadar 3 grup şeklinde çalıştığını; oluşturulan bu grupların sırası ile 10 gün boyunca Kurumda karantina kurallarına uygun olarak çalıştığı, ardından 10 gün izinli sayıldığı, sonrasında da 10 gün evde izolasyonda tutulduğu; personelin cezaevine giriş yapmadan 48 saat önce teste tabi tutulduğunu; 15.11.2021 tarihinden sonra ise personelin normal mesai düzenine geçtiğini ve aşuları tamamlanan personelin çalışmalarına devam ettiği, aşuları tamam olmayan personelin ise haftada 2 kez PCR testi yaptırdıktan sonra mesaisine başladığı bilgisini vermiştir.

3.6. Psiko-Sosyal Servis Hizmetleri

69. Psiko-sosyal serviste 4 psikolog ve 2 sosyal çalışmacı görev yapmaktadır.
70. Psiko-sosyal servisin, Kuruma yeni gelen mahpuslarla ilk 3 gün içerisinde görüşme gerçekleştirdiği, görüşmede kişilerin genel bilgileri, varsa daha önce yaşadığı psikolojik rahatsızlıkları, gördüğü tedaviler ve madde bağımlısı olup olmadığı gibi bilgiler alınarak hükümlü-tutuklu tanıma formuna işlediği anlaşılmıştır.
71. Psiko-sosyal servisin, psikofarmakolojik tedaviye ihtiyaç duyan mahpusların psikiyatri sevkini gerçekleştirdiği ve takibini yaptığı, kriz durumunda olan (kendine zarar verme ya da

yakınlarından birisinin kaybı gibi durumlarda) mahpuslarla özel görüşmeler yaparak psikolojik destek sağladığı, intihar ve risk grubunda olan mahpuslarla takip esaslı psiko-sosyal bireysel görüşmeler yapıldığı, idare ve gözlem kurulu kararıyla iyi halli olmayan hükümlülere özel iyileştirme planı hazırladığı bilgisi alınmıştır.

72. İdare, Kurumun psiko-sosyal servisinin son üç 3 ay içerisinde, dilekçe talepleri doğrultusunda toplam 1056 mahpusla görüşme yaptığını, 20 mahpusun kendine ve çevresine zarar verme düşüncesi, yoğun madde kullanımı, depresif duygulanım ya da anksiyete belirtileri, öfke kontrol problemi, görsel ve işitsel hezeyanlar ve psikoz belirtileri gibi nedenlerle psikiyatriye sevk edildiğini, 97 aileyle görüşme gerçekleştirdiğini, 912 kişiye iyileştirme planı hazırlandığını, ... Derneğiyle işbirliği kapsamında 21 mahpusa madde bağımlılığı semineri verildiğini, yine narkotik suçlarla mücadele polisi ile işbirliği çerçevesinde Kurum personeline yönelik madde bağımlılığı semineri verildiğini, pandemi tedbirleri dolayısıyla mahpuslara yönelik grup çalışmalarının askıya alındığını ifade etmiştir.

3.7. Eğitsel, Sosyal, Kültürel, Mesleki ve Sportif Faaliyetler

73. İdare, COVID- 19 pandemi tedbirleri kapsamında Kurumda sosyal ve kültürel faaliyetlerin askıya alındığını ancak sportif faaliyetlerin yapıldığını, sportif faaliyetler kapsamında her koğuşun 1 hafta açık spor salonuna, 1 hafta kapalı spor salonuna çıktığını ve çıkma sürelerinin 1 saat olduğu bilgisini vermiştir.
74. Koğuşlarda bulunan televizyonlarda sinema ve belgesel kanalları dâhil olmak üzere 30 TV kanalı mevcuttur. Görüşme yapılan mahpuslar televizyon kanalı sayısının yeterli olduğunu ve televizyon izleme konusunda herhangi bir sorun yaşamadıklarını belirtmişlerdir.
75. Kuruma getirilen gazeteler pandemi önlemleri kapsamında 1 gün bekletildikten sonra mahpuslara dağıtılmaktadır.
76. İdarece, Kurum kütüphanesinde 4727 kitabın olduğu ve Kültür ve Turizm Bakanlığı ile yapılan protokol neticesinde mahpusların Silivri İlçe Halk Kütüphanesinde bulunan kitaplardan da ayda 1 defa yararlanabildiği, mahpusların okumak istediği kitapları dilekçeyle talep ettiği, taleplerinin Kurum kütüphanesinden karşılandığı, bunun dışında mahpusların yakınları tarafından gönderilen yayınların İl Emniyet Müdürlüğü'nün yasak yayınlar olmaması kaydıyla ilgili mahpuslara doğrudan teslim edildiği, ayrıca mahpusların dış kantinden talep etmeleri durumunda kitap, dergi ve ilgili yayınların satın alınarak mahpuslara dağıtıldığı, mahpuslara kitap dağıtımının UYAP sistemi üzerinden yapıldığı, son 1 yıl içerisinde 1503 mahpusun Kurum kütüphanesinden faydalandığı beyan edilmiştir.

- Mahpuslarla yapılan görüşmelerde kitaplara erişim konusunda herhangi bir engelle karşılaşmadıkları, ilgili personelin kendilerine yardımcı olduğu anlaşılmış, ziyaret heyetinin Kurum kütüphanesinde yaptığı detaylı inceleme neticesinde; mahpusların dışardan satın aldığı kitapların mahpuslara dağıtılmak üzere düzenli şekilde tasnif edildiği, pandemi tedbirleri kapsamında testi pozitif çıkan mahpusların temas ettiği kitapların belli bir süre ile diğer kitaplardan ayrı bir masada tutulduğu gözlemlenmiş; cezaevi idaresinin mahpusların kitaba erişimi konusunda gösterdiği azami titizlik ziyaret heyetimizce takdirle karşılanmıştır.
77. İdarece, Silivri Ceza İnfaz Kurumları Kampüsü içerisine merkezi bir kütüphane yapılmasına yönelik çalışmaların sürdüğü, çalışmanın tamamlanmasıyla birlikte mahpusların kitaplara erişiminin daha da kolay olacağı ifade edilmiştir.
78. İdarece, eğitim ve öğretim faaliyetleri kapsamında; 1'inci ve 2'nci kademe okuma-yazma kursları ile iş ve meslek eğitim kursları düzenlendiği ancak COVID-19 pandemisi nedeniyle 2020 yılının Mart ayından itibaren iş ve meslek edindirme kurslarının yapılmadığı ifade edilmiştir.
79. Kurumda, 148 açık öğretim fakültesi öğrencisi, 232 açık öğretim lisesi öğrencisi ve 64 açık öğretim ortaokulu öğrencisi olmak üzere toplamda 444 açık öğretim öğrencisi mahpus bulunduğu, 2021 yılı içerisinde 100 mahpusun ise ÖSYM sınavlarına katılım sağladığı bilgisi alınmıştır.
80. Kurumda, Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı bir vaiz görev yapmaktadır. Vaizin haftanın dört günü 9:00-16:00 saatleri arasında Kurumda bulunduğu anlaşılmıştır. Ziyaret heyetinin vaizle yaptığı görüşmede; vaizin, koğuşlara ziyaretler gerçekleştirdiği, talep eden mahpuslarla kendi odasında bireysel görüşmeler yaptığı, 3 mahpusla hafızlık çalışmalarının başarılı bir şekilde yürütüldüğü bilgisi alınmıştır.

3.8. Dış Dünya İle Etkileşim

81. İdare, 31.03.2020 tarihine kadar ayda 4 görüşün yapıldığını, görüşlerin birinin açık, üçünün kapalı görüş şeklinde olduğunu ancak pandemi önlemleri kapsamında görüşlere birtakım kısıtlamalar getirildiğini, 01.12.2021 tarihi itibari ile bazı kısıtlamaların kaldırıldığını ve mevcut haliyle ayda üç görüşün yapıldığını; görüşlerin bir tanesinin açık görüş, iki tanesinin de kapalı görüş şeklinde yapıldığını ifade etmiştir. Heyetin ziyaret tarihinde Kurumda açık görüş olduğu, açık görüşlerin 30 dakika yapıldığı, görüş sırasında maske ve mesafe kuralına özen gösterildiği, açık görüş odalarında el dezenfektanları olduğu gözlemlenmiştir. İdare ayrıca mahpusların telefonla görüşme haklarının pandemi öncesi dönemde ağırlaştırılmış

müebbet hapis cezasından hükümlü mahpuslar için 15 günde 10 dakika, diğer mahpuslar için ise haftada 10 dakika şeklinde kullandırıldığını; pandemiyle birlikte yani 20.03.2020 tarihi itibarıyla ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasından hükümlü mahpuslar için 15 günde 20 dakika, diğer mahpuslar için ise haftada 20 dakika şeklinde kullandırıldığını belirtmiştir.

82. Görüşme yapılan mahpuslar pandemi nedeniyle açık görüşlerin uzun süredir yapılamadığını, 2021 Aralık ayı itibarıyla açık görüşlerin yapılmaya başlandığını, ancak görüşlerin 30 dakikayla sınırlı olduğunu ve bu sürenin kendileri için yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir. Mahpuslar ayrıca ayda 2 defa kapalı görüşe çıktıklarını ve telefonla görüşme haklarının da haftada 20 dakika olduğunu belirtmişlerdir. Ziyaret heyetinin yaptığı evrak incelemesinde; Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğünün 27.11.2021 tarihinde Türkiye'deki bütün Ağır Ceza Merkezi Cumhuriyet Başsavcılıklarına resmi bir yazı göndererek mahpusların, iki yakını ve 18 yaşını doldurmamış çocukları ile ayda 2 kapalı, 1 açık görüş olmak üzere toplamda 3 görüş yapmalarını ve açık görüşlerin sürelerinin 30 dakika ile sınırlandırılmasının belirtildiği anlaşılmıştır.
83. Mahpuslar, avukat görüşme odasında avukatları ile görüştiklerini, bu konuda herhangi bir kısıtlamayla karşılaşmadıklarını beyan etmişlerdir. Ziyaret Heyeti tarafından avukat görüşme odalarında yapılan incelemede, odalarda kamera olmadığı, odaların mahpus ile avukatın konuşmasının duyulamayacağı ancak görülebileceği kabinler şeklinde olduğu gözlemlenmiştir.

4. TAVSİYELER

4.1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler

85. Yumuşak odadaki su sızıntısının ve ağır rutubet kokusunun giderilmesi için gerekli çalışmaların yapılması,
86. Mahpusların sağlık hizmeti talebine ilişkin dilekçelerinin sağlık servisi tarafından düzenli olarak kayıt altına alınması, acil ve olağan muayene durumuna bakılmaksızın dilekçe veren bütün hastaların muayene taleplerinin karşılanması ve yapılan tüm muayene ve tedavi sonuçlarının, sağlık izleme kartına işlenerek hasta dosyasına kaldırılması,⁴

---

⁴ Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi İle Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 98'inci maddesi: " Kurumun sağlık koşullarının düzenlenmesi, hükümlünün acil veya olağan muayene ve tedavisi cezaevi tabibi tarafından yapılır. Genel veya hastalık nedeniyle yapılan tüm muayene ve tedavi sonuçları, sağlık izleme kartına işlenir ve dosyasında saklanır."

87. Kurumda görevli personelin hizmet içi eğitim müfredatına, insan hakları ile BM'nin İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı, Aşağılayıcı Muamele veya Cezaların Etkili Biçimde Soruşturulması ve Belgelendirilmesi İstanbul Protokolü başta olmak üzere işkence ve kötü muamele yasağına ilişkin eğitimlerin dâhil edilmesi,
88. Kurumdaki kameraların kör noktaları bertaraf edecek şekilde tekrar ayarlanması, kapalı spor salonu ile iş yurdu atölyelerine kamera konulması,
89. Mahpusların talep ve şikâyetlerini içeren dilekçelerin düzenli bir şekilde kayıt altına alınması ve başvurunun sonucu hakkında mahpusların geciktirilmeden bilgilendirilmesi⁵,
90. Kurumda uyuz hastalığına yakalanan mahpusların tedavilerinin gecikmeksizin yapılması, Kurumda ve Silivri Kampüs Hastanesinde tedaviyi sağlayacak nitelikte özel bölüm yoksa tedavilerinin yapılabileceği sağlık kuruluşlarına sevk edilmesi ve hastalığın yayılmasının önlenmesi için gerekli bütün tedbirlerin alınması,⁶
91. Mahpuslar için reçete edilen ilaçların, sözleşmeli eczanelerden eşit parasal tutar prensibine uygun olarak temin edilmesinde her eczane için Kurum tarafından belirlenen 4000 TL'lik reçete dağıtım limitinin kurum kapasitesi göz önünde bulundurulduğunda yetersiz olduğu ve sonuç olarak ilaçların tedarikinde gecikmelere sebebiyet verdiği dikkate alınarak, reçete dağıtım limitinin artırılması,
92. Yemek saatlerinin belirli bir standarda bağlanarak uygun saatlerde verilmesi⁷,
93. Kurum kantininde battaniye satışının yapılması,
94. Kurumda, pandemi nedeniyle ara verilen eğitsel, sosyal ve kültürel faaliyetlerin, salgının yayılmasına yönelik tedbirlere uyularak başlatılması,

---

⁵ **Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi İle Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 56'ncı maddesi:** "Hükümlüye, kurum en üst amirine veya görevlendirdiği bir personele, talep veya şikâyetlerini her gün bildirme olanağı tanınır. Talep veya şikâyetler, ilgisine veya konusuna göre yargı mercilerine veya diğer yetkili makamlara iletilir. Talep veya şikâyet konusu başvurunun sonucu hakkında hükümlü, geciktirilmeden bilgilendirilir."

⁶ **Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi İle Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 96'ncı maddesi :** "Hükümlünün, bir sağlık kuruluşu ya da cezaevi tabibince yapılan muayene ve teşhisi sonucunda, 1593 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinde sayılan zührevi hastalıklar ile HIV virüsü taşıdığı tespit edilmesi hâlinde, durum ceza infaz kurumu müdürüne yazıyla gizli olarak bildirilir. Ancak bu hâlde de, kurum olanakları ölçüsünde cezaevi tabibi, bunların ilk tedavilerini yapar ve hastalığın yayılmasını önleyici tedbirleri alır. Gerekli görülmesi hâlinde diğer bulaşıcı hastalıklarla ilgili olarak da aynı tedbirler alınır. Söz konusu işlemlerin yürütülmesinde kişisel verilerin korunmasına azami hassasiyet gösterilir. Tedaviyi sağlayacak nitelikte özel bölümü bulunmayan kurumlardaki hükümlüler, derhal tedavisinin yapılabileceği sağlık kuruluşuna sevk edilir. Kurum idaresi tarafından, hastalığın yayılmasına engel olmak için gerekli önlemler alınır. Akciğer tüberkülozu, AIDS/HIV, **uyuz**, hepatit B ve C gibi bulaşıcı hastalıkları bulunan hükümlülerin nakli hâlinde, ilgili kurum müdürlüğüne derhal bilgi verilir."

⁷ **Mahpusların İslahı İçin Asgari Standart Kurallar (Nelson Mandela Kuralları) Kural 22:** "Kurum idaresi tarafından, her mahpusa sağlıklı ve güçlü olmaları için besin değeri yeterli, iyi hazırlanmış ve uygun saatlerde sunulan yemekler verilir."

4.2. Adalet Bakanlığına Yönelik Tavsiyeler

95. Kurumdaki ihtiyaç göz önüne alınarak Kurumda devamlı surette görev yapacak bir dış hekiminin istihdamı ile sağlık personeli sayısının arttırılması hususlarının değerlendirilmesi Tavsiye edilmektedir.